

זמרת כמוני מופיעה עם זמרות נחותות ממנה. הופעתי עם אבי, אבל שוב נתי קפתי סחרחורות והקאות. הפסקתי ללמד היה לי קוצר-נשימה ולא יכולתי ללמד תרגילי-נשימה. חשבתי ללכת לבית-החור לים, שם, לפחות, אקבל מיטה ואוכל. החלפתי עשרות דירות, וכשזול הכסף נתנו לי לגור בדירתו של אחי, אריאל.

אמא שלי דרשה ממני שאשלם שכר-דירה. אמרתי לה שאין לי כסף. התחלתי לקבל פחדים. ב'69 חזר אריאל לארץ, ולא היה לי איפה לגור. צילצלתי לידיד, והוא נתן לי לגור אצלו תקופת-מה. אמי לא יכלה להבין איך אני נראית טוב וצור חקת, ובכלי-זאת מתלוננת שאני לא מרי גישה טוב. לא שעשיתי את זה בכוונה, אבל כשלגוף יש בעיות משלו הוא מגיב. המישפחה לא רצתה לממן לי בית-חור לים. עוד לא ידעתי אז מה זה לישכת הסעד. כל חיי הייתי בחו"ל ולא ידעתי מה הולך בארץ. אף אחד גם לא אמר לי. ב'74 גרתי בדירה שכורה בתל-אביב. הרי גשתי שמצבי הולך ורע, לא הייתי מסור גלת לצאת לרחוב. הלכתי לתל-השומר, וביי קשתי שיאשפזו אותי. סבלתי מהתמוטטות עצבים. הכניסו אותי לתל-השומר, ואחר-כך לבתי-חולים אחרים.

הכניסו אותי בסוף לבית-החולים נווה-יאן. הייתי שם כחודשיים, וברחתי. לא יכולתי להחזיק מעמד. כל מיני טיפוסים היו מסתובבים בלילה ליד הי מיטה שלי. כשביקשתי שיעבירו אותי לחדר אחר, אמרו שאין מקום. לקחתי את הפצו, והסתלקתי. עד '78 הסתובבתי בבתי-חולים. היו נותנים לי זריקות ושוואלים אותי כל מיני שאלות. נכנסתי לפחדים. ברחתי, המישטרה תפסה והחזירה אותי.

ב'78 שיחררו אותי, אבל החברים הי מעטים שהיו לי לא רצו לשמוע ממני יותר. אמרו שאני משוגעת. המישפחה לא מוכנה לעזור לי. בדירתי היום אני רואה טלוויזיה 24 שעות ביממה, כי אין לי עם מי לדבר. אם אין תוכניות, אני מסתכלת על הסמל של הטלוויזיה. אין לי גם הדחף לצאת מהבית. אפילו הייתי יכולה לצאת, לאן הייתי הולכת? אין לי מוטוואציה לעשות כלום. לפעמים אני מנגנת על ה פסנתר ושרה. קוראת קצת עיתונים. יש מעט חברים, שבאים לעיתים רחוקות.

אני יושבת כאן עם התנ"ך. זה הדבר היחיד שעוד מחזיק אותי בחיים. אנשים הם כמו חיות. אהבים לקרוא על כאלה שקרו להם אסונות. אני מאד רוצה להיזהר ממה שיאמרו עלי האנשים. כי הם לא מרחמים, רק שמחים לאידם של הסובלים. אני הולכת ומאבדת כל קשר עם העיר לם. אינני מסוגלת לעשות דבר, רק

„אני יוצאת מדעתי!“

אומרת נעמה על חייה היום. היא הפכה שבר-כלי, אדם שאינו מסוגל לתפקד בכוחות-עצמו, מסתגרת בדירתה המוזנחת שבמרכז תל-אביב, ואין איש שידאג לצרכיה.

מהדירה, כי לא יכולתי לשיר. התחלתי שוב להופיע אחרי שנה, עם זמרות זולות, ואף אחד לא הבין איך

במיוחד-ברלין חזר הסיפור על עצמו. אי נני רוצה להתפאר ולומר שהיה לי קול מצויין, את זה אפשר לקרוא בכל הביקור רות עלי, אבל גם שם היו זמרות שהי ליהו בזכות קישריהן. וגם שם דחקו את רגלי. עולם האופרה הוא עולם אכזרי. זמרת גדולה אינה צומחת בן-לילה, ומי רות רבות אינן יכולות לעמוד בתחרות הגדולה ובתככים, והן פורשות.

„אני יוצאת

מדעתי!“

יום אחד הודיעו לי שהחווה שלי מבוטל. הגשתי נגדם מישפט, וקיבלתי את כל הכסף. עברתי למערב-ברלין, שכרתי שם חדר, הכסף התחיל אזור, לא היה לי עבודה ולא ידידים. הסתובבתי ברחובות ולא ידעתי מה לעשות עם עצמי. חליתי, ולקחו אותי לבית-חולים במערב ברלין. כשיצאתי משם הייתי הולכת ברחובות ללא מטרה, הייתי מתמוטטת. אז הפיתרון הוא ללכת לבית-חולים, ולישון, ולאכול. פיתאום קיבלתי טלפון מהארץ, שאמא שלי דואגת לי. יש לה מין אינטואיציה כזאת, שבכל פעם כשאני לא מרגישה טוב היא דואגת לי ומצלצלת. אף אחד לא רצה לשלם לי כרטיס-נסיעה חזרה לארץ. אמרו לי שאני זקוקה למנוחה, ושאני סור בלת מהתמוטטות-עצבים. אחרי מאמצים קיי בלתי מהסוכנות היהודית בגרמניה כרטיס. הגעתי לארץ בסוף שנת 1967. בלי כסף, בלי עבודה, בלי ידידים, ובלי כל נכונות מצד המישפחה לעזור לי. אף פעם לא רציתי מישפחה עם ילדים משלי. כל חיי היו הוימרה, לכן לא למדתי אף מיקצוע אחר. אילו ידעתי להדפיס או הייתי לומדת מיקצוע הייתי עוסקת בו, אבל הולכתי רק את הספנתר ואת הוימרה. נני סייתי לשקם את עצמי בכוחות עצמי. זה לא היה קל, כי גם פה הייתי לבד. התי חלתי להופיע באופרה הישראלית. אדיס דה-פיליס המנוחה עזרה לי מאד. אבל לא יכולתי להופיע כי הייתי נתקפת הקאות לפני ההצגות. התחלתי ללמד זימרה, לא היה לי איפה לגור, אבא שלי זרק אותי

עולם אכזר

כך תיארה נעמה את עולמה האופרה, שהיפנה לה עורף ודחף אותה למצב של ייאוש קודר שאין ממנו חזרה.

להירקב בבית. לקרוא בתנ"ך. לשמוע על שימחת-החיים שנשארה בי באורח סלא, ולקוות לנס."

Teatro alla Scala
NADA HARDI
in "Atlantide"

Foto Picagliani
Stazione Maria Rossi

בלי כסף ובלי ידידים, הסתובבה נעמה המיואשת ברחובות ברלין ומתדפקת אל שערי בתי-החולים בתחינה.

ההתמוטטות

כשהיא מדברת לעצמה, ומתדפקת אל שערי בתי-החולים בתחינה.

נבחרה נעמה נרדי, חמרת הישראלית ראשי באטלנטיד.

מחוך 200 מועדו

הצעיורה, לשיר בלה סקאלה. כאן בתפקיד